

проблемних постановках і новітніх досягненнях даної науки. Не можна виключати нестандартні форми підготовки, наприклад, відвідування підприємств (організацій) для поглибленого вивчення окремого питання за час практичних занять і самостійної роботи. Індивідуально-консультативна робота повинна розглядатися як систематична форма освоєння (поглиблення) Програми.

Запропонована модернізація передбачає зміну форм і методів контролю виконання всієї Програми, в частині самостійного вивчення певних розділів Програми, розв'язання встановленої максимальної (мінімальної) кількості задач (прикладів), стимулювання активізації творчої активності.

А. Є. Буряченко, канд. екон. наук, доцент
кафедри фінансів

РОЗГЛЯД ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ У ЛЕКЦІЙНОМУ КУРСІ

Проблемою викладання кожної теоретично-прикладної дисципліни є питання взаємозв'язку теоретичних узагальнень, що подаються в лекційному матеріалі, з існуючою практикою. До останнього часу вирішення цього питання покладалось на різноманітні магістерські програми, що є в університеті. Але викладання прикладних дисциплін починається вже на 3—4 курсі, тобто ще на етапі програми підготовки бакалаврів.

Для вирішення цього, вкрай важливого, питання за останній час зроблено дуже багато. У 2004 р. були підготовлені нові робочі програми, в яких передбачено використання інтенсивних форм навчання з використанням традиційного, соціально-рольового та поведінкового підходів. З головних прикладних дисциплін були розроблені програми проведення тренінгів, що, на думку їх авторів, надасть можливість студентам закріпити і поглибити теоретичні знання та практичні навички, здобуті ними під час вивчення професійно-орієнтованих дисциплін. Також, у новій робочій програмі дисциплін передбачено застосування засобів активізації навчання студентів, які дають змогу реалізувати основні принципи сучасних концепцій викладання: проблемності, погодженості та системності, орієнтованості на наявний досвід, націленості на самонавчання, професійної орієнтованості, а також зворотного зв'язку. В якості методів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів пропонується застосовувати міні-лекції, проблемні лекції, семінари-дискусії, роботу в малих групах, презентації, кейс-метод тощо.

Крім того, на деяких кафедрах університету (кафедра фінансів) за ініціативою завідуючого і викладачів кафедри в позанавчальний час проводяться засідання наукових гуртків з питань, що потребують глибшого опрацювання, на яких присутні як викладачі кафедри, так і інші зацікавлені особи. Але засідання наукових гуртків для студентів мають добровільний характер, питання, що розглядаються, визначаються викладачами, і інтерес до них підтримується в першу чергу завдяки самим викладачам.

Тому, на думку автора, для подальшого вдосконалення викладання саме теоретично-прикладних дисциплін у робочих програмах необхідно передбачити додаткові навчальні години для можливості розгляду проблемних питань, в яких зацікавлені студенти. Для цього, на початку семестру, лектор пропонує студентам розглянути робочу програму дисципліни і визначитись з питаннями, що не входять до робочої програми, але висвітлення яких було б бажано в лекційному курсі. Після визначення напрямів, в розгляді яких зацікавлені студенти, старости учбових груп подають письмову заяву на ім'я завідуючого відповідної кафедри. Завідуючий кафедрою затверджує теми додаткових лекційних занять і визначає відповідальних за їх підготовку, а в разі необхідності — вирішує питання щодо доцільності залучення практичних працівників для викладання питань, що виносяться на розгляд в додаткові учбові години. Це дозволить підвищити зацікавленість студентів у вивченні професійно-орієнтованих дисциплін, отримати відповіді на питання, що їх турбують. Крім того, спілкування з практичними працівниками фінансових органів надасть студентам можливість зорієнтуватися в подальшому професійному навчанні, що буде запорукою в підготовці висококваліфікованих фінансових працівників.

В. С. Васильченко, канд. екон. наук, професор,
А. М. Гриненко, канд. екон. наук, доцент
кафедри управління персоналом

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ
ВИКЛАДАННЯ БАЗОВИХ ДИСЦИПЛІН
БАКАЛАВРСЬКОГО ЦИКЛУ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ І ЕКОНОМІКА ПРАЦІ»**

Вимоги Болонської декларації щодо активізації навчального процесу та його організації з об'єктивною необхідністю диктують зміни в навчальних планах та в структурі дисциплін, які ма-